

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Leonie Braks
l.braks@nijmegen.nl
T 024 – 329 24 80

Ons kenmerk

E21.000437

Datum 9 maart 2021
Onderwerp Motie Groen Links Gevolgen avondklok
psychisch kwetsbaren

Geachte leden van de raad,

Via deze brief reageren wij op de motie “De gevolgen van de avondklok voor psychisch kwetsbaren”, die uw raad op 27 januari 2021 heeft aangenomen.

We hebben aangegeven op de volgende manier gevolg te geven aan de motie:

1. We brengen in kaart wat Nijmeegse organisaties (gefinancierd door gemeente Nijmegen) reeds doen om de gevolgen van de lockdown voor psychisch kwetsbaren te beperken.
2. We vragen bij deze organisaties na wat zij eventueel nodig hebben om de gevolgen van de lockdown verder te beperken.
3. Deze inventarisatie koppelen we begin maart terug naar de gemeenteraad, waarbij we tevens in gaan op de vraag hoe we eventuele extra investeringen financieren.

Inmiddels hebben wij van het kabinet het bericht ontvangen dat er een extra steunpakket ‘sociaal en mentaal welzijn en leefstijl’ beschikbaar komt om de schadelijke gevolgen van corona voor psychisch kwetsbaren te verminderen (zie bijgaande kamerbrief). Dit landelijke steunpakket ter hoogte van € 200 miljoen wordt voor een groot deel via gemeenten ingezet ten behoeve van verbreding van lokale initiatieven. Indien nodig benutten wij dit steunpakket onder meer om de activiteiten of voorzieningen te financieren die voortvloeien uit de inventarisatie die bij deze brief is opgenomen.

1. Wat gebeurt er al om de gevolgen van de lockdown te beperken?

Uitgangspunt is dat we vertrouwen op de deskundigheid van de professionals en instellingen in onze stad. We kennen in Nijmegen een fijnmazig netwerk van betrokken professionals en vrijwilligers rondom inwoners en vindplaatsen. Wij hebben korte lijnen met dit netwerk, zodat we signalen snel op kunnen vangen en kunnen bijspringen waar nodig.

Aanvullend hierop hebben we naar aanleiding van de raadsmotie een aantal belangrijke organisaties in de stad gevraagd welke (alternatieve) activiteiten ook nu doorgaan. In de bijlage bij deze brief vindt u hiervan een overzicht. De inventarisatie is niet uitputtend, maar laat zien dat er veel gebeurt binnen de mogelijkheden die worden geboden. De inventarisatie betreft niet alleen psychisch kwetsbaren, omdat de betreffende maatschappelijke organisaties via hun activiteiten een bredere, signalerende rol hebben waarmee psychische kwetsbaarheid voorkomen kan worden.

We constateren dat de organisaties in Nijmegen met veel aandacht en creativiteit inspelen op de ontstane situatie. Ze geven aan in beeld te hebben wie van hun bezoekers en cliënten extra aandacht nodig heeft.

2./3. Is er aanvullend extra inzet nodig?

De meeste organisaties vragen niet om extra middelen voor hetgeen ze willen en kunnen doen. Enkele organisaties hebben verzocht om extra budget voor:

- Ondersteuning van mensen bij het (leren) online participeren (Zelfregiecentrum);
- Extra huisbezoeken door vrijwilligers (Ixta Noa en Zelfregiecentrum), o.a. op basis van signalen van partners zoals de wijkteams en woningcorporaties (vervoer, presentjes, koken aan huis, etc.);
- Openstelling of beschikbaar stellen van (extra) ruimte zodat (meer) mensen kunnen deelnemen aan activiteiten of om elkaar in aangepaste vorm te kunnen ontmoeten (Hobbycentrum Oost en Ixta Noa).

Daarnaast hebben wij reeds diverse maatregelen genomen om extra jeugdhulp mogelijk te maken, waaronder de uitbreiding van de praktijkondersteuner huisarts GGZ Jeugd (POH GGZ Jeugd) met 12 uur per week per 1 april 2021.

Deze wensen zijn grotendeels binnen de huidige dienstverlening mogelijk of via bemiddeling bij het vinden van extra ruimte.

Tot slot heeft een aantal organisaties (de Kentering, Vrijwilligerscentrale i.s.m. Bindkracht) globale ideeën voor extra activiteiten gericht op psychisch kwetsbaren, waarover we in gesprek zijn en die we zullen faciliteren als ze concreter zijn.

Gevolgen voor psychisch kwetsbaren

Enkele organisaties hebben aangegeven wat de coronacrisis betekent voor psychisch kwetsbaren waar zij contact mee hebben. Het (beperkte) beeld dat hieruit ontstaat is divers: cliënten reageerden tijdens de eerste lockdown redelijk gelaten, een deel van de cliënten wendden vervolgens aan weinig bezoek en het verlies van activiteiten; anderen ervaren minder spanning in coronatijd (want minder prikkels en verwachtingen) en weer anderen voelen zich steeds eenzamer en depressiever. Mensen zoeken op een andere manier naar zingeving, wat onder meer blijkt uit de stijging van het aantal vragen dat de Vrijwilligerscentrale krijgt om vrijwilligerswerk te doen ter vervanging van weggefallen activiteiten. Bij de sociaal wijkteams is sprake van minder aanmeldingen; het zal moeten blijken in hoeverre hier sprake is van verborgen problematiek.

Tot slot

Wij houden nauw contact met onze organisaties en zullen hen waar nodig steeds blijven ondersteunen bij het organiseren van alternatieve activiteiten en voorzieningen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
Burgemeester

Inventarisatie alternatieve activiteiten tijdens de coronacrisis

Fysieke acties en activiteiten (met inachtneming van de coronamaatregelen)

- Wanneer virtueel contact (beeldbellen, facebook, appgroepjes) onvoldoende is, nemen organisaties telefonisch contact op met inwoners of ze gaan op huisbezoek.
- Organisaties zoals de Hulpdienst, Bindkracht10 en het Zelfregiecentrum gaan wandelen met inwoners wanneer fysiek contact essentieel is of gaan op huisbezoek.
- Groepsactiviteiten blijven binnen de coronaregels bij een aantal organisaties mogelijk, zoals bij Ixta Noa en Pro Persona Connect (voorheen Indigo). Bij andere organisaties zijn deze voorzieningen grotendeels gesloten, zoals een aantal inloopvoorzieningen van het RIBW en de hobbycentra (m.u.v. de dagbesteding van Pluryn bij Hobbycentrum Nijmegen) en het Zelfregiecentrum.
- De Kentering is open gebleven als inloop, zodat mensen een plek hebben om naar toe te gaan 'als het echt even te zwaar wordt'.
- De tijden van de Stiplijn zijn uitgebreid, waardoor ze doordeweeks van 9.00 tot 17.00 bereikbaar zijn. Daarnaast heeft Bindkracht10 onder ander de volgende activiteiten opgezet:
 - o Inwoners kunnen nog steeds op afspraak terecht bij de Stips.
 - o Podcasts voor jongvolwassenen.
 - o Er is extra Welzijn op recept beschikbaar.
 - o Een empowermenttraining voor jongeren die net zijn afgestudeerd of werkloos zijn.
 - o Ouders worden ondersteund bij het thuisonderwijs.
 - o De interculturele consulenten en kleurrijke maatjes onderhouden contact met mensen met een diverse achtergrond.
- Er zijn aanbelacties bij inwoners die uit beeld zijn verdwenen door zowel de Stips als het opbouwwerk van Bindkracht10.
- Verschillende buurtrestaurants zijn omgevormd naar afhaalservices.
- Meerdere organisaties hebben gezorgd voor attenties voor cliënten en vrijwilligers tijdens bijvoorbeeld de kerst, waarop (zeer) positieve reacties zijn ontvangen.
- De behoefte aan maatjesprojecten is gestegen. De Vrijwilligerscentrale krijgt hierover meer vragen van partnerorganisaties, die zij doorzet naar het meest passende maatjesproject.

Digitale contact

- De meeste groepsactiviteiten, waaronder lotgenotengroepen en ander groepswerk, zijn omgezet in online-contacten en bijeenkomsten.
- Er zijn nauwelijks plekken voor het plaatsen van vrijwilligers binnen de doelgroep (m.n. mensen met psychische kwetsbaarheid) van Bijzonder Werkt van de Vrijwilligerscentrale. De Vrijwilligerscentrale houdt telefonische en digitaal contact met de mensen die voor Bijzonder Werkt zijn aangemeld, om te zorgen dat ze niet terugvallen.
- Pro Persona Connect heeft een aantal webinars ontwikkeld waarin ze informatie en adviezen geven over stress, somberheid, piekeren, eenzaamheid en slapen.

- We ondersteunen <https://www.frissegedachtes.nl/>, een online (chat) platform (luisterend oor) voor en door studenten.

Jeugd en jongeren

- Verspreid over de wijk zijn alternatieve online en fysieke activiteiten voor kinderen en jongeren georganiseerd met behulp van het coronafonds van € 100.000. Denk hierbij aan sportactiviteiten, kookworkshops, culturele activiteiten, minicolleges, online competities, films maken en speurtochten.
- Jongerenwerkers lopen extra ambulante rondes door de wijken en er zijn online acties. Via beide kanalen signaleren ze kwetsbare jongeren.
- We streven ernaar de wachttijden bij het wijkteam zo kort mogelijk te houden. Hiertoe hebben we een drietal maatregelen genomen: extra inzet van capaciteit voor herindicaties; extra inzet van direct beschikbare ambulante hulp en uitbreiding van de praktijkondersteuner huisarts GGZ Jeugd (POH Jeugd) met 12 uur per week per 1 april 2021.
- We ondersteunen waar mogelijk Karakter en Pro Persona (jeugd-GGZ) extra. Deze organisaties merken dat ook in onze regio het aantal kinderen in crisis stijgt.
- Landelijk is geregeld dat de chatfunctie bij Veilig Thuis op doordeweekse dagen tot 22.00 u 's avonds wordt bemenst.
- We informeren scholen over landelijke bellijnen zodat zij jongeren en ouders hierop kunnen attenderen.

Zorg – Wmo en Jeugdhulp

- De dagbesteding is voor alle doelgroepen (ouderen, psychisch kwetsbaren, mensen met beperking, jeugdigen) open gebleven na de eerste lockdown in het voorjaar van 2020. Door de 1,5 meter-regel kunnen er minder mensen (tegelijk) terecht in de dagbesteding. Een aantal organisaties heeft daarom extra ruimte gehuurd.
- De zorgcontinuïteit van zorgaanbieders (Wmo en Jeugdhulp) staat voorop. We stellen extra budget ter beschikking als dat nodig is om bijvoorbeeld wachttijden te voorkomen. Daarnaast is er een landelijke meerkostenregeling om zorgaanbieders te compenseren voor de financiële gevolgen van corona (ten behoeven van beschermingsmiddelen, extra personele kosten en huur van extra ruimtes voor dagbesteding).
- De sociaal wijkteams zijn steeds doorgegaan met de dienstverlening, aangezien sociaal werk is aangemerkt als cruciaal beroep. Op punten is dat aangepast naar een meer gemixte vorm van face to face-contact in combinatie met telefonisch en/of digitaal contact. De sociaal wijkteams merken niet direct een enorm effect van de coronacrisis. Kwantitatief is het aantal aanmeldingen niet gegroeid en kwalitatief zijn de hulpvragen niet heel erg veranderd. Corona is wel regelmatig onderwerp van gesprek tussen professional en cliënt.

Maatschappelijke opvang

- Wij hebben met extra middelen vanuit het Rijk en de zogenoemde Blokhuisgelden ingezet op de uitbreiding van de opvangcapaciteit voor dak- en thuislozen. Er was

extra ruimte nodig vanwege de 1,5 meterregel. Zo is De Hulsen getransformeerd van een nachtopvang in een 24-uursopvang en is gestart met de extra 24-uursvoorziening aan de Schependomlaan. De realisatie van deze twee 24-uursvoorzieningen biedt tegelijkertijd meer rust en de kans om herstelgericht te werken.

- Er is een extra winteropvang voor 60 mensen gerealiseerd door 30 tijdelijke units te plaatsen achter de Jan Massinkhal. Deze opvang is de afgelopen maanden opengesteld voor iedereen die opvang nodig heeft, ook voor niet-gedocumenteerden en arbeidsmigranten.